

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. május 31. – június 06.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Megválasztották Dél-Korea új elnökét.....	4
Kelet-Ázsia.....	12
Dél-Ázsia	16
Délkelet-Ázsia.....	21
Közel-Kelet.....	25
Oroszország és a posztsovjet térség	29
Impresszum	32

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Megválasztották Dél-Korea új elnökét

Nagy Angelina, Klemensits Péter, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

Megválasztották Dél-Korea új elnökét

A várakozásoknak megfelelően Lee Jae-myung, a Demokrata Párt (DP) jelöltje aratott magabiztos győzelmet a dél-koreai előrehozott választásokon, aki szavazatok 49%-át zsebelte be. Fő kihívója, a konzervatív Népi Erő Pártjának (PPP) jelöltje, Kim Moon-soo ehhez képest 41 százalékot szerzett. Huszonnyolc éve nem szavaztak ennyien dél-koreai választáson: a választópolgárok 79,4 százaléka tette le a voksát, ami jól mutatja, hogy a katonai jogrend és a belpolitikai instabilitás a szokásosnál is jobban megmozgatta a politikailag egyébként is igen aktív dél-koreai társadalmat. Az újdonsült elnök, Lee Jae-myung abból a Dél-Koreában nem gyakran előforduló helyzetből kezdheti az elnökségét, hogy kényelmes többséggel bír a törvényhozásban. Ez megkönnyíti és stabilizálja az új kormányzat működését – a leváltott elnök, Yoon Suk Yeol rövidéletű katonai jogrendje és elmozdítása is abból eredt, hogy az ellenzék parlamenti többsége miatt az elnök gyakorlatilag meg volt bénulva.

Lee Jae-myung tapasztalt politikus, aki polgármesterként szerzett ismertséget és elkötelezett támogatói bázist magának. Harmadik alkalommal szállt versenybe az elnöki székért, első alkalommal nem tudta megszerezni a DP elnökjelöltségét a párt előválasztási procedúrája során, második alkalommal, 2022-ben pedig egy hajszállal maradt alul a megbukott Yoon Suk Yeol-lal szemben Dél-Korea történetének legszorosabb elnökválasztásán. Lee Jae-myung maga is megosztó politikai személyiség, s bár stabil támogatói bázissal rendelkezik, bírósági ügyei némi bizonytalanságot keltettek és keltenek személye körül. Mostani magabiztos választási győzelme nagy részben köszönhető annak is, hogy a konzervatív oldal katonai jogrendhez, majd Yoon közrendi felelősségre vonásához való, tétovázó hozzáállása, valamint a PPP csúcsjelöltjének ellentmondásos kiválasztási folyamata jócskán megtépázta a párt és jelöltje, Kim Moon-soo imidzsét.

Bár a Demokrata Pártot rendre liberális és progresszív jelzőkkel illetik, Lee Jae-myung pedig balközép irányvonalat képviselőként emlegetik, a gyakorlatban ezek az irányultságok a dél-koreai kontextusban inkább szociális, jóléti intézkedések szorgalmazásának formájában, illetve külpolitikai preferenciák képében mutatkoznak meg, a kulturális konzervativizmus ugyanis az egész koreai politikai életet áthatja. Ami a külpolitikát illeti, a liberális kormányok általában az Egyesült Államokkal való szövetség mellett többfelé, elsősorban Kína irányába is egyensúlyozó irányvonalat támogatnak, valamint Észak-Korea tekintetében konstruktívabb kapcsolatokra törekcsenek. Valójában ennek nagy mértékben határt szabnak az aktuális geopolitikai realitások, melyhez a nagy és erős szomszédokkal körbevett, nagyhatalmi szembenállás metszéspontjában elhelyezkedő országnak alkalmazkodnia kell.

Lee Jae-myung minden bizonnyal elődjéhez, a Kínát több ízben élesen bíráló Yoon-hoz képest kevésbé fog ellenséges hangnemet megütni Pekinggel szemben, Dél-Korea Kínához való közeledésének azonban mindenképpen határt fog szabni az amerikaiakkal való szövetség és a Trump-adminisztráció külpolitikai elképzelései, melyben az elsődleges prioritás Kína visszaszorítása. Észak-Koreával kapcsolatban szintén korlátozza az új elnök Korea-közi viszony normalizálására irányuló ambícióit az, hogy Phenjan 2023 végén látványosan elzárkózott Korea egyesülésének gondolatától, melyet 1991 óta mindkét ország nyilvánvalóan idealisztikus, de szimbolikus végcélként ismert el a Koreai-félsziget jövőjét illetően. Miután a

Kim-rezsim végét jelentené a két Korea egyesülése, az Oroszországgal való, megerősödött szövetsége miatt jobb pozícióba került Észak-Koreának jelenleg nem származna gyakorlati haszna a Déllal való kapcsolatépítésből, ezért valószínűtlen, hogy Phenjan nyitottságot mutatna Szöul közeledésére.

Az újdonsült elnök elsődleges prioritása a Donald Trumppal való kapcsolatfelvétel lesz. Első, nagyjából 20 perces telefonhívásukat június 06-án folytatták le, első személyes találkozásuk nagy valószínűséggel a június 15-17-e közötti kanadai G7-csúcson kerül majd sor, amelyre mindkét vezető hivatalos. Nagy aggodalmat keltett Dél-Koreában, hogy éppen Trump második ciklusának számos változást ígérő kezdetére maradt csúcsvezető nélkül az ország. A viszonyossági vámok, illetve az USA és Dél-Korea közötti védelmi együttműködés kulcsfontosságú kérdések Dél-Korea gazdasága és biztonsága szempontjából – ezen kérdésekben így minél előbb érdeke egy olyan alkut nyélbe ütnie Lee Jae-myung-nak, amely a dél-koreai érdekek szempontjából is elfogadható és prezentálható a stabilitást, biztonságot és gazdasági fellendülést szomszéd társadalom felé.

Lee Jae-myung elnöksége nem fog 180 fokos fordulatot hozni Dél-Korea kül- és belpolitikájában, inkább hangsúlybéli eltolódásokat fog eredményezni. A legfőbb elvárás az új elnök felé, hogy a turbulencia után belpolitikai stabilitást, nagyobb gazdasági növekedést, érezhető életszínvonal-emelkedést teremtsen az országban, és hatékonyan menedzselje a belpolitikai problémákat, például a magas inflációt, ingatlanárakat és a vészjósló népességfogyást, valamint a külpolitikai szintéren jelentkező kihívásokat, elsősorban az USA és Kína, Dél-Korea legfontosabb partnereinek fokozódó szembenállását.

Az alábbiakban a választásra adott eurázsiai sajtóreakciókat szemlélizzük.

Kelet-Ázsia

Kína

A dél-koreai előrehozott elnökválasztás a kínai sajtóban is hangsúlyos témaként [jelent meg](#), hiszen Dél-Korea fontos szomszéd és gazdasági partner, aki az amerikai-kínai kereskedelmi háború közepette még inkább felértékelődik Peking számára. Lee Jae-myung megválasztását a dél-koreai-kínai kapcsolatok szempontjából pozitív fejleményként értékelték a kínai sajtóorgánumok, a konzervatív kormányok Kínával szemben kritikus, gyakran ellenséges retorikájával szemben a liberális elnökök konstruktívabb, kiegyensúlyozottabb viszonyra szoktak törekedni Pekinggel. A kínai médiában megszólaltatott [szakértők](#) Lee elnökségétől a dél-koreai Kína-politika konstruktívabb mederbe terelését, pragmatikus rekálbrálását és fellendítését [várják](#). Az újdonsült dél-koreai elnök beiktatása után június 10-én az első telefonbeszélgetésre is [sor került](#) Lee és Xi Jinping között, ahol a kínai fél ismételt hangsúlyozta, hogy a stabil, kiegyensúlyozott kapcsolatok mindkét ország érdekében állnak.

Japán

A japán sajtó kiemelt fordított a dél-koreai belpolitikai vákuummal kapcsolatos eseményeknek, egészen az azt kiváltó katonai jogrendtől Yoon alkotmányos elmozdításán át az előrehozott választásokig. Dél-Korea szomszédos országgént, az USA másik legjelentősebb régióbéli szövetségeseiként ellentmondásos, de egyre növekvő fontosságú viszonyt ápol

Japánnal. Tokió nagyrészt az előző elnök személyéhez kötötte a történelmi sérelmekkel és konfliktusokkal terhelt japán-koreai kapcsolatok normalizációját, így Lee Jae-myung megválasztása előtt és után is számos [cikkben](#) megmutatkozott Tokió azon [aggodalma](#), hogy a Japánnal szemben tradicionálisan ellenségesebb liberális táborhoz tartozó elnök leépítené az eddig elért eredményeket a bilaterális viszonyban. Hasonlóan [hangsúlyos](#) volt emiatt a [tudósításokban](#) az újdonsült dél-koreai elnök azon fogadkozása, hogy továbbra is erősítené a japán-koreai kapcsolatokat, illetve az USA-Japán-Dél-Korea szövetséget, és japán [sajtófigyelmet](#) kapott Lee és Ishiba Shigeru japán miniszterelnök ezt megerősítő telefonbeszélgetése is. Japánnak tehát megvannak a félelmei – leginkább Lee múltbéli kijelentései alapján – azt illetően, hogy a kormányváltás változást hozhat a normalizációban, a helyzet azonban az, hogy a stabil, kiegyensúlyozott együttműködés nem csupán Tokió, de Szöul számára is stratégiai szükségszerűség, amelyet az elsődlegesen külpolitikai pragmatizmust hangsúlyozó Lee is követni kíván.

Posztszovjet térség

Oroszország

Az orosz médiában visszafogott optimizmussal és óvatos reményekkel fogadták Lee Jae-myung győzelmét. A témában több tudósítás és hosszabb elemzés is megjelent. Az Ekszpert.ru [elemzése](#) szerint a baloldali Demokrata Párt jelöltjének sikere nem csupán személyes diadal, hanem egyfajta „társadalmi feszültségmentesítés” is, amely egy mélyen megosztott koreai társadalomban következett be. A lap kiemelte, hogy Lee Jae-myung pragmatikusabb és kevésbé ideologikus külpolitikai hozzáállást ígér, különösen Oroszországgal kapcsolatban. Noha ő sem számol fel teljesen a nyugati szövetségi rendszerrel, több korábbi nyilatkozatában jelezte, hogy elhibázottnak tartja az Ukrajnának nyújtott fegyverszállításokat, és túlzásnak nevezte az oroszellenes retorikát, különösen elődje kormányzása alatt. Az Ekszpert.ru által megszólaltatott szakértők viszont leszögezik: Dél-Korea külpolitikai mozgásterére rendkívül korlátozott, elsősorban az Egyesült Államokkal fennálló stratégiai partnerség miatt. Bár az új elnök formálisan közeledhet Oroszországhoz gazdasági és diplomáciai téren, a tényleges döntéshozatalban jelentős súlya van a washingtoni elvárásoknak. A lap szerint különösen fontos lesz, hogyan viszonyul majd az új kormány a félvezetőipar exportkorlátozásaihoz, az Észak-Koreával kapcsolatos biztonsági kérdésekhez, valamint az amerikai–kínai versengés fokozódásához – ezek mind közvetve befolyásolják Moszkva és Szöul kapcsolatait is.

A Lenta.ru szintén Lee győzelmének mérsékelt oroszbarátságát [hangsúlyozza](#), megjegyezve, hogy a konzervatív, „fanatikusán Amerika-párti” erők veresége némi mozgásteret teremthet a kétoldalú kapcsolatok javítására. A lap megemlíti, hogy a Demokrata Párt parlamenti többsége elvileg kedvezhet a kormány stabilitásának, de a gazdasági válság és a nemzetközi nyomás korlátozza a manőverezési lehetőségeket. Nem maradt ki az orosz sajtóban a reflektálás a világrendi átalakulásra a koreai választások kapcsán, a Komszomolszkaja Pravda ugyanis rövid tudósításában [kiemelte](#): Lee már korábban is a nyitottságot és a többpólusú világrend iránti érdeklődést képviselte. A lap pozitívan értékelte, hogy az új elnök nem tekinti szükségszerűnek a Moszkvával szembeni konfrontációt.

Összességében az orosz sajtó reménykedik a kapcsolatok javulásában, de nem táplál illúziókat: az USA és Dél-Korea közötti szövetség, valamint a globális geopolitikai dinamikák továbbra is szűk keretek közé szorítják Szöul külpolitikai mozgásterét Moszkva irányába.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki érdemben nem foglalkoztak a dél-koreai elnökválasztással. A hír csak kis mértékben kapott szerepet a médiában, mint a globális politikai folyamatok egyik fontos eseménye, azonban ezek az angolszász (elsősorban az amerikai) vagy orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett hírek fordításai, összegzései voltak.

Ugyanakkor a közép-ázsiai média figyelme sokkal inkább a május végi [első](#) Közép-Ázsia-Olaszország csúcstalálkozóra, annak eredményeire és lehetséges következményeire fókuszált amellet, hogy szorosan nyomon követte az országokban zajló nemzetgazdasági folyamatokat.

Dél-Ázsia

India

Az indiai sajtóban számos tudósítás [jelent meg](#) Lee Jae-myung választási győzelméről, hangsúlyozva annak jelentőségét a közelmúltbeli [politikai zavargások](#) fényében. Lee megválasztása a hónapok óta tartó instabilitás és a korábbi kormánnyal szembeni közélettelenség után hatalomváltást jelent. Lee, aki az ellenzéket képviselte, jelentős kihívásokkal szembesül, többek között olyan gazdasági kérdésekkel, mint a fiatalok körében növekvő munkanélküliség és a jövedelmi egyenlőtlenségek, miközben egy polarizált társadalomban az egységet is meg kell őriznie. Az [elemzők spekuláltak](#) Lee elnökségének hatásairól Dél-Korea külkapcsolataira, különösen Észak-Koreával való viszonyára és az Egyesült Államokkal fennálló szövetségre. Az indiai média Lee megközelítését potenciálisan inkább elkötelezettnek és progresszívnek ábrázolta, reményt keltve a társadalmi igazságosság és a gazdasági reformok iránti megújult figyelemre. A választásokat nemcsak Dél-Korea belpolitikája, hanem az ázsiai geopolitikai dinamika szempontjából is döntő jelentőségűnek tartják. A médiában uralkodó reménykedő hangulatot erősítették olyan neves személyiségek, mint a dalai láma, akik [optimistán nyilatkoztak](#) Lee vezetése alatt várható pozitív fejleményekről. Narendra Modi miniszterelnök [gratulált Lee-nek](#) megválasztását követően és kifejezte, hogy szoros dél-koreai-indiai kapcsolatokra számít.

Délkelet-Ázsia

A délkelet-ázsiai sajtóbeszámolók közös hangsúllyal emelik ki a dél-koreai elnökválasztás demokratikus dimenzióját, a magas részvételi arányt, valamint a gazdasági és diplomáciai bizonytalanságra adandó lehetséges új politikai válaszok jelentőségét. A voksolás a délkelet-ázsiai média számára komplex esemény volt, amelyet demokratikus folyamatként, konszolidációs eszközként, intézményi reformprogramként, ideológiai tesztként és geopolitikai jelentőséggel bíró történészként jelenítettek meg.

Az indonéz [Kompas](#) hírügynökség részletesen beszámolt a választási kampány és a választás menetéről is. A Kompas kiemelte a választási kampány különös atmoszféráját, amelynek

központjában a politikai rendszer kiegyensúlyozatlansága állt. Az [Antara](#) hírügynökség kommentárja azt emelte ki, hogy az új elnök számára a gazdasági újjáépítés, valamint a társadalmi és politikai megosztottság felszámolása jelenti a legégetőbb feladatot.

A maláj [Bernama](#) elemzése szerint Lee győzelme nem csupán politikai váltást jelent, hanem erőteljes üzenetet küld a nemzetközi közösség számára is. A hírügynökség hangsúlyozza, hogy az új elnök „pragmatizmusa” várhatóan mérsékli a háromoldalú geopolitikai konfliktusokat — különösen Washington–Peking–Tokió tengelyben, ami Malajzia számára is előnyös.

A thaiföldi Bangkok Post és a [Thairath](#) elsősorban a választás biztonsági és külpolitikai hatásairól tudósított. A [Bangkok Post](#) kiemelte, hogy Lee a gazdasági újjáépítés mellett erőteljes elkötelezettséget mutatott a stratégiai autonómia és a többirányú külpolitikai modell iránt — azaz nem kíván választani az Egyesült Államok és Kína között; miközben a politikai alternatívát jelentő dél-koreai konzervatív erők a vereség után újjá fognak szerveződni. Érdekes módon a [Thairath](#) kritikus hangú véleményt is közölt: aszerint Lee irányvonala külpolitikai kontextusban túl bizonytalan lehet.

A vietnámi [médiумok](#) különösen Lee a pénzügyi reformokra fókuszáló, a makrogazdasági stabilitásra és a beruházási környezet javítására vonatkozó ígéreteiről számoltak be. A [cikkek](#) az eredmény mellett hangsúlyozzák a magas részvételiarányt a választáson. A [VietnamPlus](#) ugyanakkor arra is felhívja a figyelmet, hogy az előrehozott választás korlátozott kampányidőszaka gyors döntéseket igényelt, ami növelte a választói tudatosság és az informálódás fontosságát.

A Fülöp-szigeteki [ABS-CBN](#) helyszíni tudósításaiban Lee pragmatizmusát és új külpolitikai irányát emelte ki, ami alapján az új elnök nem kíván választani az USA vagy Kína között, hanem keresi a függetlenség útját. Az [Inquirer](#) az új elnök nyitási ígéretét emelte ki Észak-Korea viszonylatában.

A szingapúri [The Straits Times](#) analízise szerint az új elnök külpolitikájában rejlő lehetőségek kiemelkedőek: Lee megnyerte a választást a nemzeti egység megteremtésének ígéretével, ugyanakkor tudatosan kerüli a konfrontációt, például Kínával vagy az Egyesült Államokkal. A The Straits Times [beszámolt](#) arról is, hogy Lee békülékenyebb terveket fogalmazott meg a Kínával való kapcsolatokra vonatkozóan, kiemelve Kína, mint fő kereskedelmi partner fontosságát, miközben jelezte, hogy nem hajlandó határozottan állást foglalni a Tajvani-szorosban fennálló biztonsági feszültségekkel kapcsolatban. Mindazonáltal ígéretet tett arra, hogy folytatja hivatali elődje Japán-politikáját, és kijelentette, hogy az Egyesült Államokkal kötött szövetség Dél-Korea globális diplomáciájának gerincét képezi.

A 2025-ös dél-koreai elnökválasztás végeredménye — Lee Dzsemjong-myung demokrata párti jelölt győzelme — több tanulsággal szolgál Délkelet-Ázsia számára. Egyrészt azzal, hogy a demokratikus legitimáció erős visszacsatolás lehet a politikai instabilitás és megosztottság ellen. Másrészt Lee várható pragmatizmusa és multilaterális külpolitikája mintaként szolgálhat a régió szereplőinek is, akik hasonlóképp próbálnak eljárni. Lee választási sikere arra is emlékeztethet a délkelet-ázsiai országokat, hogy a gazdasági stabilitás — különösen egy válság utáni időszakban — nem pusztán belpolitikai vállalkozás, hanem az állami intézményrendszer

visztaépítésének is előfeltétele lehet. Ezen tanulságok pedig különösen relevánsak lehetnek a regionális politikai és biztonsági környezet alakulásának fényében.

Közel-Kelet

Az [Al Arabiya](#) szalagcímen hirdette, hogy Lee, a dél-koreai balközép vezető nyerte az elnökválasztást. A szaúdi lap ismertette, hogy hat hónappal azután, hogy az előző elnök katasztrofális hadiállapot-kihirdetésével válságba taszította az országot, a Nemzeti Választási Bizottság hivatalos eredményei szerint Lee legyőzte konzervatív riválisát, Kim Moon-soo-t, aki korábban elismerte a vereségét. Lee sikere legalább annyira köszönhető riválisai kudarcainak, mint saját erősségeinek – idézte a lap Minseon Ku-t, a William & Mary Global Research Institute posztdoktori kutatóját. „Lee bűnügyi nyilvántartással rendelkezik, és számos politikai és személyes botrányban érintett” – mondta Ku. Elnöki posztra kerülése „tükrözi a Dél-Korea által átélt mély politikai zűrzavart”. A rendőrség a legmagasabb szintű készséget adta ki, és több ezer rendőrt vezényelt be, hogy biztosítsa a választások és a szerdai beiktatás zökkenőmentes lebonyolítását. Lee – aki tavaly túlélte egy merényletet – golyóálló mellényben kampányolt, és üvegvédő pajzs mögött mondott beszédeket.

A [Gulf News](#) kitért arra, hogy az új elnöknek komoly kihívásokkal kell szembenéznie, beleértve a lassuló gazdaságot, Donald Trump amerikai elnök Amerika-központú politikáját és Észak-Korea változó nukleáris fenyegetéseit. Lee azt is ígérte, hogy fellendíti a gazdaságot, csökkenti az egyenlőtlenségeket és enyhíti a nemzeti megosztottságot. Az emirátusi lap beszámolója részletesebben ismertette Lee életrajzát és eddigi pályafutását, valamint a vámemelések hatását az országra. A Gulf News arról is tájékoztatott, hogy Lee támogatni fogja Trump azon törekvését, hogy újraindítsa a tárgyalásokat Kim Jong Un-nal, ami véleménye szerint végül lehetővé tenné Dél-Korea számára, hogy részt vegyen néhány észak-koreai projektben.

Az [Al Jazeera](#) hasonlóképpen részletesen bemutatta a győztes elnök pályafutását. A katari hírcsatorna felhívta a figyelmet arra, hogy Lee 1963-ban született, amikor Dél-Korea egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) egy szinten volt a szubszaharai afrikai országokéval. Dél-Korea annyira szegény ország volt, hogy Lee pontos születésnapja rejtély – sok más, a korszak egekbe szökő csecsemőhalandóságára odafigyelő családhoz hasonlóan, körülbelül egy évbe telt, mire családja anyakönyveztette a születését. De még a korabeli mércével mérve is Lee korai éveit a nélkülözés és a nehézségek jellemezték, beleértve azt is, hogy kiskorú gyári munkásként dolgozott. „A szegénység nem bűn, de mindig különösen érzékeny voltam a szegénység miatt elszenvedett igazságtalanságokra” – mondta Lee egy 2022-es beszédében.

A [Tehran Times](#) szintén nagy részletességgel számolt be az eseményről, annak előzményeiről és várható fejleményeiről, címében azt hirdelve, hogy Dél-Korea új elnöke átalakíthatja a Koreai-félszigetet. Az iráni híroldal kifejti, hogy külföldi megfigyelők számára a Lee-kormány legfontosabb politikái Észak-Koreára irányulnak majd. Donald Trump amerikai elnök visszatérésével Lee-nek ritka lehetősége lesz előrelépést elérni Észak-Koreával kapcsolatban is – amely továbbra is az egyik legmegoldhatatlanabb probléma a nemzetközi biztonságban. Trump első ciklusa alatt az Egyesült Államok és Dél-Korea diplomáciai úton próbálta meggyőzni Kim Jong Un-t, hogy lassítsa le nukleáris fegyverprogramját és hagyja abba katonai provokációit. Erőfeszítéseik némi gyümölcsöt hoztak, annak ellenére, hogy a nemzetbiztonsági

veteránok bíralták, akik beletörődtek Észak-Korea elszigetelésébe. A folyamat azonban megrekedt, amikor Trump elvesztette érdeklődését, ami a *status quo ante* visszatéréséhez vezetett. Öt évnyi párbeszéd nélküli időszak után Szöul és Washington vezetői újraindíthatják a produktív diplomáciát Phenjannal. Elméletileg Lee és Trump kiváló párost alkotnak az észak-koreai diktátor bevonására a tárgyalásokba. De mind Lee-nek, mind Trumpnak tisztán kell látnia azokat az új akadályokat, amelyeket a legutóbbi tárgyalási kísérlet kudarca támasztott, és amelyek megnehezítik majd Kim visszatérését a tárgyalóasztalhoz. Lee-nek különösen fel kell készülnie arra, hogy feláldozza az Észak-Korea teljes atomfegyver-mentesítéséről és a két ország újraegyesítéséről szóló irreális retorikát, amely régóta uralja a dél-koreai politikát, valamint azt a fantáziát, hogy a szankciók bevezetése megváltoztatja Észak-Korea viselkedését.

Az [Anadolu Ajansi](#) szintén ismertette az új dél-koreai elnök küzdelmes éveit kezdve gyerekkorától megemlíti, hogy Lee 13 éves korában maradandó sérülést szenvedett a karján, miután a csuklóját összetörte egy présgép abban a gyárban, ahol dolgozott. Öt fiú és két lány közül az ötödikként Lee tette le a középiskolai, illetve az egyetemi vizsgát. A török média közölte azt is, hogy nemrégiben írt memoárjában Lee „nyomorúságosnak” nevezte gyermekkorát, mivel „alsóbb rangú” neveltetése Dél-Korea felső osztálya tagjainak megvetését váltotta ki. De változatos politikai karrierje és optimista politikai stílusa révén elnyerte a közép- és munkásosztálybeli szavazók támogatását.

A gyorselemzést készítette: Nagy Angelina, Klemensits Péter, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Véglegessé vált a dél-koreai KHNP csehországi nukleáris üzlete

Ri-Ahn Kim, Dae-Hun Kim, The Korea Economic Daily, 2025. június 05.

Dél-Korea az elmúlt több mint egy évtizedének legnagyobb nukleáris exportüzletét biztosította azzal, hogy 19 milliárd dolláros szerződést nyert el két atomerőmű-reaktor építésére Csehországban. A Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) vezette projekt Dél-Korea visszatérését jelenti a globális nukleáris piacra a 2009-es egyesült arab emírségekbeli Barakah-projekt után, és ez az ország első nagyobb európai beruházása ezen a területen. A szerződés több jogi kihíváson is túljutott, miután egy cseh bíróság stratégiai jelentőségére hivatkozva a KHNP javára döntött a francia EDF panaszával szemben. Bár a megállapodást aláírták, jogi bizonytalanságok továbbra is fennállnak, mivel az EDF a támogatások állítólagos tisztességtelensége miatt az Európai Bizottságnál is fellebbezett. A megállapodás várhatóan jelentős lökést ad Dél-Korea nukleáris iparának, több száz alkatrészgyártó számára nyitva meg exportlehetőségeket, miközben az érintett cégek részvényei is emelkedtek.

Forrás: [Korea signs definitive \\$19 bn Czech nuclear plant deal after twists and turns](#)

Új úripari központ emelkedik Kínában

Xinhua, 2025. június 06.

Egy jelentős kereskedelmi műholdas földi állomás jóváhagyást kapott a Szecsuan tartománybeli Meishan városában, amely fontos mérföldkő Kína műholdiparában, és lehetővé teszi, hogy a város átfogó úripari központtá váljon. A Huantian Konstelláció projekt részeként épülő földi állomás célja a műholdas adatátvitel támogatása mezőgazdasági, ökológiai és okosvárosi alkalmazásokhoz, megszüntetve a külső állomásoktól való függőséget. Az építkezés júniusban kezdődik, és az év végéig üzembe helyezik. A beruházás várhatóan további műholdipari projekteket vonz majd Meishanba. A város 2024–2030-as fejlesztési terve célul tűzte ki egy világszinten versenyképes műholdas ipari klaszter kialakítását, több mint 10 milliárd jüan ipari kibocsátással. A már 10 műholddal működő Huantian Konstelláció további 30–50 műholddal kíván bővülni, mesterséges intelligenciát és 6G technológiát integrálva az alacsony légtérre épülő gazdaság és az okos kereskedelmi platformok fejlesztéséhez.

Forrás: [China Focus: China's new satellite industry city takes shape with ground station project approved](#)

Sor került Lee Jae-myung és Donald Trump első telefonbeszélgetésére

Kim Eun-jung, Yonhap News Agency, 2025. június 06.

Lee Jae-myung dél-koreai elnök és Donald Trump amerikai elnök első telefonbeszélgetésük során megállapodtak abban, hogy gyorsan rendezik a vámügyi tárgyalásokat – közölte pénteken a szöuli elnöki hivatal. Trump gratulált Lee elnöknek választási győzelméhez, míg Lee hangsúlyozta, hogy a Dél-Korea és az Egyesült Államok közötti szövetség továbbra is Szöul külpolitikájának alapját képezi – mondta Kang Yujung elnöki szóvivő írásos tájékoztatásában. A két vezető egyetértett abban, hogy ösztönözni kell a tárgyalócsoportok közötti érdemi eredményeket a kölcsönösen elfogadható megállapodás elérése érdekében. A 20 perces hívás fontos diplomáciai lépés volt, mindössze két nappal azután, hogy Lee hivatalba lépett. Elnöksége hónapokig tartó politikai és diplomáciai bizonytalanságot követ, miután az előző elnököt, Yoon Suk Yeolt áprilisban hivatalosan is elmozdították a 2024. decemberében bevezetett katonai jogrend miatt.

Forrás: [Lee, Trump agree to swiftly resolve tariff negotiations in 1st phone talks](#)

Japán visszafordulás az atomenergiához

The Mainichi, 2025. június 07.

Japánban pénteken életbe lépett egy új törvény, amely lehetővé teszi, hogy az atomerőművek tovább működjenek 60 évnél, eltörölve a fukushimai katasztrófa után bevezetett korlátozást. Az új rendszer szerint azokat az időszakokat, amikor a reaktor biztonsági felülvizsgálat vagy bírósági felfüggesztés miatt nem üzemelt (kivéve, ha azt üzemeltetői mulasztás okozta), nem számítják bele a működési időbe. A változás Japán energiapolitikájának irányváltását tükrözi: a kormány célja a nukleáris energia nagyobb mértékű hasznosítása a stabil energiaellátás biztosítása érdekében, különösen az ukrajnai háború energiapiaci vonatkozásai következtében. A Gazdasági, Kereskedelmi és Ipari Minisztérium fogja értékelni a 60 éven túli üzemelési kérelmeket, miközben a 30 évesnél idősebb reaktorokat üzemeltetőknél legalább tízévente hosszú távú karbantartási tervet kell benyújtaniuk jóváhagyásra. A Nukleáris Szabályozási Hatóság továbbra is ellenőrzi a reaktorok műszaki állapotát, beleértve a betonszerkezetek és alkatrészek öregedésének vizsgálatát is.

Forrás: [Japan extends life of nuclear reactors beyond 60 years](#)

Várat magára a kompromisszum Tokió és Washington vámtárgyalásain

Nikkei Asia, 2025. június 07.

Japán és az Egyesült Államok még nem jutottak megállapodásra a vámkérdésekben, de továbbra is céljuk, hogy június közepére megállapodást kössenek – közölte Ryosei Akazawa, Japán fő vámügyi tárgyalója. A washingtoni tárgyalásokat követően Akazawa némi előrelépésről számolt be, de újabb tárgyalások időpontja még nem ismert. A megbeszélések középpontjában egy esetleges megállapodás áll Shigeru Ishiba japán miniszterelnök és Donald Trump amerikai elnök között, amelyet a június 15-én kezdődő G7-csúcstalálkozó idején köthetnének meg. Japán ellenzi a Trump-féle „viszonossági vámpolitika” keretében kivetett összesen 24%-os vámokat, és azok eltörlését követeli. A tárgyalások során Japán javaslatcsomagot terjesztett elő, amely többek között félvezetők és kritikus ásványok ellátási láncainak erősítésére, hajóépítési együttműködésre, az amerikai mezőgazdasági termékek japán behozatalának bővítésére és a külföldi autókra vonatkozó biztonsági és környezetvédelmi előírások egyszerűsítésére irányul.

Forrás: [Japan, U.S. yet to find middle ground on tariffs but want quick deal](#)

Középpontban a ritkaföldfémek az amerikai-kínai kereskedelmi tárgyalásokon

Sylvia Ma, South China Morning Post, 2025. június 08.

Kína jóváhagyott bizonyos ritkaföldfém-exportkérelmeket, és kész mélyíteni a párbeszédet más országokkal az exportkorlátozásokról, mivel ezek az erőforrások továbbra is kulcsszerepet játszanak az Egyesült Államokkal folytatott kereskedelmi feszültségekben. A kínai Kereskedelmi Minisztérium szerint világszerte növekszik a kereslet a közepes és nehéz ritkaföldfémek iránt olyan polgári iparágakban, mint a robotika és az elektromos járművek, és Kína figyelembe veszi más országok jogos igényeit, miközben szigorúan ellenőrzi az exportengedélyezést. A kínai ritkaföldfém-politika központi téma lesz, amikor Ho Lifeng miniszterelnök-helyettes amerikai kereskedelmi tisztviselőkkal találkozik Londonban, a májusi genfi tárgyalások után. Jelentések szerint Kína ideiglenes exportengedélyeket adott ki a három legnagyobb amerikai autógyártót kiszolgáló beszállítóknak, miközben Trump elnök megerősítette, hogy Hszi Csin-ping hozzájárult a ritkaföldfémek kivitelének újraindításához. Elemzők ugyanakkor rámutattak, hogy a ritkaföldfémek globális elérhetősége továbbra is korlátozott marad, ami más országokat alternatív beszerzési források keresésére ösztönözhet.

Forrás: [China signals readiness on rare earth talks, approves more exports](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

A Make in India program sikere a Made in China programtól függ Business Today, 2025. június 03.

Rich Taylor, egy Kínában élő termékfejlesztő vezető nemrég felhívta a figyelmet az indiai gyártási boom mögött rejlő kényelmetlen valóságra. „A Make in India a Made in China-tól függ” – írta a LinkedIn-en. „India tízszer lassabban gyárt iPhone-okat, mint Kína. Minél mélyebbre nézünk India gyártási törekvéseibe, annál nagyobb függőséget találunk a beszállítóktól.” Taylor rámutatott India termeléshez kötött ösztönző programjára (PLI), amely az elektromos járművektől a fogyasztói elektronikáig számos szektorban ösztönözte a gyártás növekedését. De szerinte a kritikus technológia – chippek, alkatrészecskék, szellemi tulajdon – továbbra is Kínából származik. Az Apple növekvő jelenlétét Indiában gyakran emlegetik sikertörténetként. 2017 óta a vállalat az alapszintű iPhone-ok gyártásától a csúcskategóriás Pro modellek gyártására állt át. De ennek a munkának a nagy része végső összeszerelés, tesztelés és csomagolás (FATP), az alkatrészecskéket továbbra is Kínából szállítják. Patrick McGee, a Financial Times korábbi Apple-tudósítója könyvében, az Apple in China-ban rámutat erre a különbségre. Összehasonlítja India iPhone-gyártását – 15 millió darab 2023-ig – Kína 153 millió darabjával egy hasonló, hét éves időszakban. Az erős növekedés ellenére India üteme sokkal lassabb. McGee megjegyzi, hogy a termelés India és Kína közötti megosztásának logisztikája inkább bonyolultságot okoz, mint rugalmasságot. Egy volt Apple-mérnök elmondta neki, hogy India ellátási láncá még mindig kezdeti stádiumban van, hozzátéve: „Az Indiában gyártott iPhone-okat Kínában szerelik össze, ott szedik szét, majd visszaküldik Kínába újraszerelesre.” Taylor egyetért azzal, hogy Indiában van potenciál, különösen a jelenlegi vámtarifák és a diverzifikációra törekvő vállalatok miatt. De figyelmeztet, hogy az ambíció önmagában nem elég a teljes körű kapacitás kiépítéséhez. „A politikával nem lehet értékláncokat építeni – azt a végrehajtás, a partnerségek és a tehetségkutatás teszi.”

Forrás: [Make in India depends on Made in China': Tech leader questions depth of local manufacturing](#)

A pakisztáni kormány 1 milliárd dollárt szán az állami tulajdonú vállalatok termelékenységének növelésére

Pakistan Today, 2025. június 03.

A szövetségi kormány 288 milliárd rúpiát (1,02 milliárd USD) különített el kiválasztott állami tulajdonú vállalatok (SOE-k) infrastruktúrájának és gazdasági termelékenységének fejlesztésére, ami eltér a hagyományos költségvetési előirányzatoktól. Az új kezdeményezés értelmében az SOE-k a hagyományos közszféra fejlesztési programon (PSDP) kívül saját fejlesztési projektjeiket is finanszírozhatják. A terv a gazdasági növekedés szempontjából kulcsfontosságú ágazatokra összpontosít, ideértve az energetikát, a távközlést, a vízellátást és a védelmi ipart. Ez a lépés tükrözi a kormány teljesítményalapú állami beruházásokra és fiskális önállóságra irányuló törekvéseit. A kezdeményezés élén a kőolaj- és gázipari ágazat áll, olyan kulcsfontosságú vállalatokkal, mint az Oil and Gas Development Company Ltd (OGDCL), a Sui Northern Gas Pipelines Ltd (SNGPL), a Sui Southern Gas Company Ltd (SSGC), a Pakistan Mineral Development Corporation (PMDC) és a Pak-Arab Refinery Ltd (PARCO), amelyek összesen 109 milliárd rúpiát fektetnek be. Ezt követik a villamosenergia-ágazat szervezetei, köztük a National Transmission and Dispatch Company (NTDC) és a Power Energy and Power Company (PEPCO), amelyek 77 milliárd rúpiát szánnak fejlesztésre. Eközben az informatikai és távközlési szervek, mint a Pakisztáni Távközlési Hatóság (PTA), a Nemzeti Távközlési Vállalat (NTC) és az Univerzális Szolgáltatási Alap (USF) 34,4 milliárd rúpiát fognak befektetni. A Vízügyi Osztály alá tartozó Wapda 26 milliárd rúpiát fordít a vízbiztonság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás javítására, míg a Pakisztáni Nemzeti Hajózási Társaság (PNSC) 1,8 milliárd rúpiát szán erre a célra. A 2023-24-es pénzügyi évben az állami tulajdonú vállalatok összesen 851 milliárd rúpia (3,0636 milliárd USD) veszteséget termeltek. A Pakisztáni Állami Vagyonalaphoz tartozó szervezetek nyereségét is figyelembe véve a nettó veszteség 521,5 milliárd rúpia (1,8774 milliárd USD) volt.

Forrás: [Govt earmarks Rs288 billion investment to boost productivity of state-owned enterprises](#)

India elismerte, hogy harci repülőgépeket veszett a Pakisztánnal vívott összecsapás során

Dhaka Tribune, 2025. május 31.

Az indiai hadsereg vezérkari főnöke, Anil Chauhan tábornok először ismerte el, hogy májusban a Pakisztánnal történt összecsapásokban meghatározhatatlan számú harci repülőgép veszett oda. Ugyanakkor tagadta a nukleáris háború lehetőségét, mondván, hogy a négy napos konfliktus alatt soha nem kerültek közel a nukleáris konfrontációhoz. Chauhan a Bloombergnek adott nyilatkozatában azt hangsúlyozta, hogy az elvesztett vadászgépek száma nem fontos, az a lényeg, hogy hogyan veszítették el őket. Pakisztán állítására, miszerint hat indiai vadászgépet lőtt le, Chauhan azt válaszolta, hogy ez teljesen hamis. Azonban nem volt hajlandó közölni az elvesztett vadászgépek pontos számát. Hozzátette, hogy a fontos az, hogy miért veszítették el a repülőgépeket, és milyen hibákat követtek el, nem pedig a számuk. „A jó hír, hogy képesek vagyunk megérteni a taktikai hibát, amit elkövettünk, kijavítani, helyrehozni, majd két nap múlva újra végrehajtani, és újra felszálltunk minden repülőgépünkkel” – mondta Chauhan. Az Egyesült Államok segítségével kapcsolatban, amelynek célja az India és Pakisztán közötti nukleáris háború megakadályozása volt, Chauhan nem kívánt kommentálni Donald Trump állítását, de elmondta, hogy mindkét fél távol maradt a nukleáris háborútól. Hozzátette, hogy személyesen úgy véli, hogy különbség van a hagyományos és a nukleáris háború között. A Pakisztánnal való kommunikációs csatornák végig nyitva maradtak. Chauhan állítása szerint a Pakisztán által Kínától kapott technikai segítség nem hozott valódi eredményeket. Kína fegyverei és technológiája nem működött. Elmondta, hogy a jelenlegi fegyverszünet Pakisztán jövőbeli magatartásától függ, és figyelmeztetett, hogy India egyértelműen meghatározta „vörös vonalát”.

Forrás: [India admits losing fighter jets in clash with Pakistan](#)

Trump telefonhívása után Moszkva elfogadta az indiai-pakisztáni konfliktusban való közvetítésre vonatkozó állításait

The Indian Express, 2025. június 06.

Donald Trump amerikai elnök és Vlagyimir Putyin orosz elnök megbeszélést folytattak az India és Pakisztán közötti fegyveres konfliktusról, amely „Trump elnök személyes beavatkozásának” köszönhetően szünetel – közölte Putyin elnök egyik legfőbb tanácsadója. Ez az első alkalom, hogy Oroszország beszélt az amerikai elnök beavatkozásáról a két ország közötti katonai konfliktus leállításában. Jurij Uszakov, az orosz elnök tanácsadója elmondta: „Ezenkívül megvitatták a közel-keleti helyzetet, valamint az India és Pakisztán közötti fegyveres konfliktust, amely Trump elnök személyes beavatkozásával szűnt meg.” India mindig is azt állította, hogy a május 10-i tűzszünetről és a katonai akciók felfüggesztéséről szóló döntést India és Pakisztán katonai műveleti főigazgatói hozták meg, miután a pakisztáni DGMO felhívta az indiai DGMO-t. Új-Delhi kizárta a közvetítést, és egyértelművé tette, hogy nem örül annak, hogy Trump beavatkozik az indiai-pakisztáni politikába és ellenségeskedésbe. A műveletek leállításáról és a közvetítésről szóló állításokról Randhir Jaiswal, a külügyminisztérium szóvivője a következőket mondta: „A megállapodás pontos dátumát, időpontját és szövegét a két ország hadműveleti vezetői 2025. május 10-én, 15:35-kor kezdődő telefonbeszélgetésük során dolgozták ki. A MEA a pakisztáni nagykövetségtől 12:37-kor (május 10-én) kapta a telefonhívás iránti kérést. A pakisztáni fél technikai okok miatt kezdetben nehézségekbe ütközött a forródrót összekapcsolásában az indiai féllel. Az időpontot végül az indiai DGMO rendelkezésre állása alapján 15:35-ben határozták meg.” Eközben Trump elnök többször is megismételte, hogy ő közvetített a két ország közötti tűzszünetben. A Truth Social-on közzétett bejegyzésekben és nyilvános nyilatkozataiban Trump felajánlotta, hogy együttműködik Indiával és Pakisztánnal a kasmíri „megoldás” érdekében, miközben Washingtonnak tulajdonította, hogy segített a két országnak a konfliktus leállításáról szóló „történelmi és hősi döntés” meghozatalában.

Forrás: [India-US Trade Deal: Interim Pact Possible by June 25](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

A szoftveralkalmazás-szektor jelentősen növelheti az indonéz GDP-t

Sariyanti Wijaya, Business Update, 2025. június 02.

Indonézia Kreatív Gazdaságért Felelős Minisztere, Teuku Riefky Harsya rámutatott: a szoftveralkalmazás-alágazat kiemelkedő lehetőségeket rejt az ország digitális gazdaságának megerősítésében és a GDP növelésében. A miniszter hangsúlyozta, hogy szükség van a jelenlegi fejlődési trend tartós fenntartására és további fokozására annak érdekében, hogy valódi gazdasági hozzájárulást és jelentős munkaerő-felvételt eredményezzen. Az alkalmazáspiac erejét az internetfelhasználók növekvő száma, a demográfiai előnyök, továbbá az egyre gyarapodó technológiai startupok – köztük decacorn és unicorn vállalkozások – mind elősegítik. 2024-ben Indonézia digitális gazdasága Délkelet-Ázsiában a legnagyobb volt, a bruttó áruforgalom (GMV) elérte a 90 milliárd USD-t, ami 13 %-os növekedést jelentett az előző évhez képest. A hosszabb távú kilátások alapján a digitális gazdaság 2030-ig akár 210–360 milliárd USD közötti értéknövekedést is elérhet.

Forrás: [Sektor Aplikasi Perangkat Lunak Dapat Meningkatkan PDB: Menteri](#)

A pénzügyminiszter gazdasági reformot sürget Thaiföldön

Nongluck Ajanapanya, The Nation, 2025. június 07.

Annak Pichai Chunhavajira, Thaiföld pénzügyminisztere a 2025-ös Thailand Investment Forum megnyitóján hangsúlyozta az ország gazdasági élénkítését célzó beruházásvezérelt növekedési stratégia sürgősségét. Előadásában kiemelte, hogy a befektetői bizalom helyreállításához világos, átlátható és hosszú távú nemzeti stratégiákra van szükség, amelyek valódi gazdasági előrelépést és fenntartható növekedést szolgálnak. A miniszter történelmi példákkal igazolta az erős összefüggést a befektetési szint és a GDP-növekedés között: a múltban a 10% körüli gazdasági növekedést 40–50%-os beruházás-GDP arány kísérte. Jelenleg azonban ez az arány mindössze 6%, ami jelentősen elmarad a globális 30–40%-os átlagtól, és alapjaiban veszélyezteti Thaiföld gazdasági potenciálját. Pichai rendszerszintű problémának minősítette a beruházások visszaesését, és sürgette a befektetést akadályozó, elavult jogszabályok reformját. Továbbá kiemelte a közszféra szerepét az infrastruktúra – különösen a közlekedés, energia és digitális hálózatok – fejlesztésében. Végül a beruházások célterületeként a technológiai iparágakat, agrárfeldolgozást és turizmust nevezte meg, mint a gazdasági növekedés és jövedelemelosztás motorjait.

Forrás: [Thailand Faces Investment Crisis as Finance Minister Calls for Economic Overhaul](#)

Kína első külföldi tulajdonú kórházának szingapúri üzemeltetője több egészségügyi turistát vonzana

The Straits Times, 2025. június 05.

A szingapúri Perennial Holdings 2025 elején nyitotta meg 139 millió amerikai dollárból épült kórházát a kínai Tiencsin városában, amely az első teljes mértékben külföldi tulajdonú egészségügyi intézmény a szárazföldi Kínában. A vállalat célja, hogy működésének első évében bevételeinek 30%-át nemzetközi – többek között orosz, közel-keleti és délkelet-ázsiai – páciensektől származó orvosi turizmusból szerezze. A beruházás közvetlen előzménye, hogy 2024-ben Kína lehetővé tette a magánkórházak teljes külföldi tulajdonlását, ezzel ösztönözve az egészségügyi piac megnyitását. Daniel Liu, a kórház elnöke szerint a kínai hatóságok támogatják az intézmény különállóságát az állami kórházaktól, és hangsúlyozzák az orvosi turizmusból rejlő lehetőségeket. A magánegészségügyi szektor ugyanakkor gazdasági nehézségekkel küzd, mivel a Covid utáni időszak visszafogta a tehetősebb páciensek keresletét. A gyógyturizmus fellendítésének egyik akadály a hiányzó vízumkategória, mivel a jelenlegi, rövid távú tartózkodást biztosító vízumok nem alkalmasak a műtétekhez és lábadozáshoz szükséges idő lefedésére. A kórház külföldi biztosítások elfogadásán és szingapúri szakorvosok toborzásán dolgozik a nemzetközi kereslet kiszolgálása érdekében.

Forrás: [Singapore operator of China's first foreign-owned hospital seeks more medical tourists](#)

Az indonéz kormány költségvetési bértámogatással ösztönzi a növekedést

Jonathan Pandapotan Purba, Liputan6, 2025. június 03.

Az indonéz kormány visszavonta eredeti tervét, amely szerint két hónapra 50%-os villamosenergia-kedvezményt biztosított volna a lakosság számára, és ehelyett a bérkiegészítési támogatási (BSU) program finanszírozására csoportosítja át a forrásokat. Sri Mulyani Indrawati pénzügyminiszter szerint a villamosenergia-kedvezmény költségvetési előkészítése túlságosan hosszadalmasnak bizonyult, így a június-júliusi időszakra vonatkozó végrehajtása nem lett volna megvalósítható. A BSU program ezzel szemben előrehaladottabb állapotban van, különösen az adatbázis megbízhatóságát tekintve, mivel a Munkavállalói Társadalombiztosítási Ügynökség (BPJS Ketenagakerjaan) már frissítette az érintettek adatait. A támogatás a havi 3,5 millió rúpia (kb. 215 USD) alatt kereső munkavállalókra, valamint közalkalmazotti státuszban lévő tanárookra terjed ki, akik egyszeri, 300 000 rúpia értékű juttatást kapnak júniusban. A gazdaságélénkítő csomag – melynek összege 24,44 billió rúpia (1,5 milliárd USD) – további ösztönzőket is tartalmaz: például vasúti (30%), légi (6%), tengeri (50%) és autópálya-használati (20%) díjkedvezményeket. Ezenkívül 18,3 millió család részesül többlet-élelmiszersegélyben, míg a munkaerő-igényes ágazatok augusztustól januárig 50%-os munkahelyi balesetbiztosítási hozzájárulási kedvezményben részesülnek.

Forrás: [Diskon Listrik Juni 2025 Dibatalkan, Pemerintah Alihkan ke Subsidi Upah](#)

Vietnám külföldi befektetései 2,3-szorosára nőttek január-május között VnEXpress, 2025. június 07.

2025 első öt hónapjában Vietnám külföldi befektetései 2,3-szorosára nőttek, elérve a 317,3 millió amerikai dollárt, ami 130%-os emelkedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A növekedés elsősorban az újonnan engedélyezett 46 projektnek köszönhető, melyek összértéke 275,7 millió dollár. További 13 meglévő projekt tőkebővítése összesen 41,6 millió dollárt tett ki. A befektetések főként az energia- és közműszektorba (35%), a feldolgozóiparba (22,7%) és a szállítmányozásba (15,9%) irányultak. Laosz, Indonézia, a Fülöp-szigetek és Japán voltak a fő célországok.

Forrás: [Overseas investment increases by 2.3 times in first five months](#)

Sarawak megerősítette vezető szerepét Délkelet-Ázsia tisztaenergia-szektorában

Liza Shireen Koshy, TheEdgeMalaysia, 2025. június 06.

Malajzia Sarawak állama megerősítette vezető szerepét Délkelet-Ázsia tisztaenergia-szektorában az Egyesült Királyságban megrendezett Energy Export Conference (EEC) 2025 fórumon. Hazland Abang Hipni, Sarawak energiaügyi és környezeti fenntarthatóságért felelős helyettes minisztere nyitóbeszédében hangsúlyozta a szilárd szakpolitikai elköteleződés, a folyamatos innovációs beruházások és a regionális együttműködés jelentőségét az energiaátmenet megvalósításában. A tartomány négy stratégiai pillérre – megújuló energia, földgáz, szén-dioxid-leválasztás és -tárolás (CCS), valamint hidrogén – építi integrált energiatervét, ezzel erősítve regionális ellenállóképességét és fenntartható növekedését. Sarawak villamosenergia-termelésének több mint 70%-a már most vízenergián alapul, és célkitűzése, hogy tovább bővítse megújuló kapacitásait. Aktívan exportál elektromos energiát Nyugat-Kalimantán, Brunei, Sabah és a közeljövőben Szingapúr irányába, ezzel betöltve az „ASEAN akkumulátora” szerepét. Emellett élen jár a hidrogénalapú technológiákban, melyeket Japán és dél-koreai partnerekkel együttműködésben fejleszt. A konferencián bemutatott kezdeményezések, mint a határokon átnyúló hálózati integráció és az ammóniaexport tervezete, Sarawak nyitottságát és hosszú távú fenntarthatósági törekvéseit demonstrálják a nemzetközi befektetők felé.

Forrás: [Sarawak reaffirms stand as Southeast Asia's clean energy leader at UK conference](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Az Ománi Brit Társaság workshopot szervezett a szultánság élelmezésbiztonságának fejlesztéséről

Gulam Ali Khan, Muscat Daily, 2025. május 31.

Az Ománi Brit Társaság (Omani British Society) szerdán workshopot rendezett „Omán ellenálló képessége: az élelmiszerbiztonság előmozdítása innováción keresztül” címmel. Az eseményen Ománból és az Egyesült Királyságból származó szakértők – köztük kormánytisztviselők, agrártechnológiai innovatív szakértők, szakpolitikai stratégiák és üzleti vezetők – gyűltek össze, hogy innovatív megoldásokat tárjanak fel a szultánság élelmezésbiztonsági kihívásaira. A workshop az Ománi Brit Társaság azon elkötelezettségét tükrözi, hogy elősegítse a párbeszédet a nemzeti jelentőségű stratégiai kérdésekről. Az élelmezésbiztonság Omán hosszú távú jövőképeinek kulcsfontosságú eleme, amelynek egyértelmű célja az önellátás növelése és egy ellenálló, fenntartható élelmiszerrendszer kiépítése. A panellisták betekintést adtak az ománi élelmiszerrendszerek előtt álló összetett kihívásokba – a vízhiánytól az ellátási lánc optimalizálásáig és az agrártechnológiai befektetéseikig. A hallgatóságot tájékoztatták a kormány azon folyamatban lévő erőfeszítéseiről és stratégiai kezdeményezéseiről, amelyek célja a nemzeti élelmezésbiztonság megerősítése, a befektetések vonzása és a kulcsfontosságú élelmiszeripari áruk önellátásának növelése. Ezen erőfeszítések irányítására átfogó beruházási térképet dolgoztak ki, amely elemzi a termés összetételét, a talaj szerkezetét és a talajvíz elérhetőségét Omán kormányzóságaiban. Ez elősegíti a mezőgazdasági termelés optimalizálását a regionális erősségek alapján. A sikertörténetek közé tartozik Omán növekvő iparága a datolyafeldolgozás, a halkonzerv és a tejipari melléktermékek területén – amelyek közül sok már meghaladta a 75%-os önellátást a hazai hozzáadott érték miatt.

Forrás: [Omani British Society hosts workshop on advancing sultanate's food security](#)

Amerikai katonai bázist hozhatnak létre Szíriában

Rai Alyoum, 2025. június 06.

Médiaforrások arról számoltak be, hogy amerikai katonai bázist hoznak létre Szíriában, és hogy egy amerikai küldöttség napokon belül ellátogat Szíriába, hogy aláírja a bázisról szóló megállapodást, amely valószínűleg a délkelet-szíriai Al-Tanfban fog helyet kapni. Ez az első alkalom Szíria történetében, hogy egy külföldi hadsereg hivatalos bázist alapít a szíriai kormány jóváhagyásával. Al-Tanf már most is egy jelentős bázis a szír-iraki határon, a szíriai sivatagban. Ez a már meglévő bázis véglegesen ott marad, és egy még nagyobb bázis lesz belőle. Várhatóan érkezik egy újabb kérés még az Egyesült Államoktól, amely egy új, de kisebb bázis létrehozását irányozza elő a szíriai parton.

Forrás: [في خطوة لم تحدث على الإطلاق في تاريخ البلد.. تقرير عربي يكشف عن إقامة قاعدة عسكرية أمريكية في سوريا في منطقة التنف بموافقة الشرع](#)

A Trump-adminisztráció „tudatában van” Irán nukleáris programja részleteinek

Pierre Ghanem, Al Arabiya, 2025. június 03.

Amerikai tisztviselők az Al Arabiyának elmondták, hogy az amerikai elnök hangneme optimistábbá vált a Teheránnal való megoldás elérésével kapcsolatban, és hogy ő és kormányzatának tagjai elvetették a katonai erő alkalmazásának ismételt fenyegetését. Az amerikaiak azonban fenntartottak egy feltételt: „Irán nem juthat atomfegyverhez”. A tisztviselők hozzátették: „A jelenlegi kormányzaton belül sokan azt mondják, hogy az elnök alig várja, hogy elérjen valamit, miután mélyen csalódott Vlagyimir Putyin orosz elnökben és képtelen volt megállítani az ukrajnai háborút”. Trump valami olyasmit akar elérni, ami történelmi teljesítmény lesz, és az iráni kérdés erre a célra alkalmas. A kérdés megoldása továbbá utat nyit az Ábrahám-megállapodások kiterjesztése előtt. Az amerikai tisztviselő, aki az Al Arabiyának nyilatkozott, azt mondta: „Az Egyesült Államoknak meg vannak a védekező és a támadó képességei a régióban, de az üzenet most optimista.” Az amerikai kormányzat „rugalmasságához” hozzájáruló egyik legjelentősebb tényező a hírszerzési képességei. Az amerikaiak ismerik az iráni titkokat, és képesek feltárni az iráni nukleáris program részleteit. A nukleáris programmal kapcsolatos amerikai ismeretek azt mutatják, hogy képességeket és ismereteket fejlesztenek, és az Egyesült Államok egyáltalán nem nézi jó szemmel a fejleményeket, de diplomáciai megoldást akar. Az amerikaiak azonban most meg akarják nyugtatni a Közel-Keletet és a világot arról, hogy az Iránnal kötendő jövőbeli megállapodás a régió és a világ érdekeit fogja szolgálni.

Forrás: [مصادر للعربية: إدارة ترامب "تدرك" تفاصيل برنامج إيران النووي.. وقلقة من تطوره](#)

Miközben az ügyészség kihallgatja, Netanjahu korrupciós pere kritikus szakaszba lép

Al Arabiya, 2025. június 03.

Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök pere kedden új és döntő szakaszba lépett, miután az ügyészség megkezdte a kihallgatását a Tel-Avivi Kerületi Bíróság előtt a korrupciós vádakkal kapcsolatban, amelyek évek óta üldözik. A mai ülésen kezdődött meg az ügyészség általi kihallgatása, ami a per kezdete óta a legjelentősebb fejlemény. Az izraeli 12-es csatorna arról számolt be, hogy Netanjahunak a keresztkérdések során minden feltett kérdésre válaszolnia kell, és nem konzultálhat ügyvédjével. A Haaretz újság a következőket írta: „Netanjahu eddigi hosszú válaszaival ellentétben (az előző 35 meghallgatás során), az ügyészek most tömör válaszokat kérnek tőle, általában igent vagy nemet.” Az újság hozzátette: „A bírák hosszasan hallgatták Netanjahu terjedelmes válaszait, de most az ügyészségen a sor, hogy tesztelje a miniszterelnök narratíváját... a keresztkérdések nyomása alatt.” Netanjahu pere 2020-ban kezdődött. Ő tagadja a korrupciós vádakat, azt állítva, hogy azok egy „politikai lejárató kampány” részeként a megbuktatására irányulnak.

Forrás: [مع استجواب النيابة له.. محاكمة نتنياهو بتهم الفساد تدخل مرحلة حاسمة](#)

A mekkai zarándoklat Íd al-Adha ünnepének első napja

Independent Arabiya, 2025. június 06.

Előző nap, csütörtökön naplemente után a zarándokok Muzdalifába, az Arafat és Mina között fekvő városba indultak, hogy megpihenjenek és ott töltsék az éjszakát, felkészülve az Áldozat Napjára, az Íd napjára. A zarándokok pénteken kezdték meg a haddzs időszak utolsó fő rituáléját, a Dzšamarat (az ördögök megkövezését) a Mina-völgyben, ami egybeesett az Íd al-Adha első napjával a világ muszlimjai számára. Hajnal óta több mint 1,6 millió zarándok kezdte meg a Dzšamarat megkövezését a Mekka külvárosában található Mina-völgyben. Szalmán bin Abdulaziz király nevében Mohamed bin Szalmán szaúdi koronaherceg tegnap, csütörtök délután érkezett Minába, hogy felügyelje a haddzs ügyeinek megszervezését. A magas hőmérséklet miatt a szaúdi hatóságok minden zarándokot arra kértek, hogy a nap legforróbb óráiban maradjanak árnyékban és fogyasszanak elegendő folyadékot. A szaúdi egészségügyi minisztérium a tavalyi évhez képest 90 százalékos csökkenést regisztrált a zarándokok körében a hőstressz eseteinek számában. A minisztérium egy közleményben megerősítette, hogy a csökkenés a fokozott megelőző beavatkozásoknak, a fokozott tudatosságnak, valamint az egészségügyi rendszer és a kormányzati szervek közötti koordinációnak köszönhető. Ezek az erőfeszítések hozzájárultak ahhoz, hogy a zarándokok egészségét megvédjék a hőstressztől, és lehetővé tegyék számukra, hogy rituáléikat könnyedén és nyugodtan végezhessék. Az idei haddzs-szezonban számos intézkedést vezettek be a szélsőséges hőség hatásainak enyhítésére, valamint széles körű fellépést vezettek be a szabálytalan zarándokok ellen. Ennek eredményeként csökkent a tömeg sűrűsége, miközben jelentős biztonsági jelenlét van Mekkában és a környező szent helyeken.

Forrás: [الحجّاج يؤدون رمي الجمرات في أول أيام عيد الأضحى](#)

Az ENSZ egy évvel meghosszabbította a tunéziai csapatok közép-afrikai köztársasági misszióját

Tunis Raqmiya, 2025. június 05.

A Tunéziai Köztársaság Hivatalos Közlönyének 69. száma két elnöki rendeletet tartalmaz, amelyek további egy évvel meghosszabbítják a tunéziai katonai egységek a Közép-afrikai Köztársaságban az Egyesült Nemzetek Szervezetének zászlaja alatti telepítését a MINUSCA misszió támogatása érdekében. Az első rendelet egy 450 katonából álló könnyű gyalogos hadtest telepítését hosszabbítja meg, amely 2022 szeptembere óta szolgálatban van, míg a második egy könnyű gyorsreagálású század telepítését. Ezeknek az egységeknek a feladatai közé tartozik a civilek védelme a fegyveres csoportoktól, a telepítési területek biztosítása, a humanitárius segélyek irányítása, az ENSZ személyzetének és vagyonának védelme, a leszerelési és reintegrációs műveletek támogatása, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának ellenőrzésében való segítségnyújtás.

Forrás: [يد مهمة القوات التونسية في إفريقيا الوسطى لعام إضافي تحت راية الأمم المتحدة](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Nem született áttörés Isztambulban, de a tendencia biztató

Andrej Zbov, Komszomolszkaja Pravda, 2025. június 02.

A korábbi orosz javaslatra Kijev és Moszkva delegációi ismét találkoztak Isztambulban. Az orosz–ukrán tárgyalások második fordulója áttörést nem hozott, de eddig ez a legmeghatározóbb szakasz a tárgyalások újraindulása óta – a felek ugyanis végre nyíltan rögzítették feltételeiket. A formális tárgyalásokon és a feltételeket tartalmazó memorandumok cseréje mellett sor került egy hosszú, informális vezetői egyeztetésre is. Bár Moszkva és Kijev továbbra is egymás számára elfogadhatatlan feltételeket követel, a humanitárius megállapodások – elesettek és sebesültek cseréje – konstruktívabb légkört teremtenek. A felek pozíciói élesen szemben állnak, de ennek és a kölcsönös, igen súlyos mélységi légi csapások ellenére a tárgyalások fenntartását egyelőre mindkét fél fontosnak tartja.

Forrás: [Кто одержал победу на переговорах и возможен ли мир: подводим итоги встречи России и Украины в Стамбуле](#)

Új bevándorlási szabályokat alkalmazhatnak az IT szakemberek számára Grúziában

Newsgeorgia, 2025. június 03.

A grúz parlament egy törvényjavaslatot tárgyal, amely új típusú tartózkodási engedélyt vezetne be külföldi informatikai szakemberek számára. A kezdeményezést a kormányzó Grúz Álom párt parlamenti képviselői dolgozták ki. Az engedély mind a nemzetközi vállalatok által alkalmazott munkaerő-migránsok, mind a Grúziában „kisvállalkozás” státusszal rendelkezők számára elérhető lesz. A feltételek között szerepel legalább 2 éves igazolt munkatapasztalat és legalább 25 000 dollár éves jövedelem. Az engedély 3 évig érvényes, legfeljebb 12 évig hosszabbítható meg. A kötelező tartózkodás évi legalább 183 nap. Ez a kezdeményezés fontos Grúzia számára, mivel ez a digitális gazdaság erősítésének és az ország versenyképessége növelésének egyik eleme.

Forrás: [В Грузии планируют ввести специальный вид на жительство для IT-специалистов](#)

Tovább nő a MOL jelenléte Azerbajdzsánban

Nigar Abbaszova, Azertag.az, 2025. június 03.

A magyar MOL-csoport és az azerbajdzsáni SOCAR aláírta a szárazföldi Shamakhi-Gobustan szakasz kutatási, fejlesztési és termelési megosztási megállapodásának kulcsfontosságú feltételeit. Az aláírásra a Bakui Energiafórumon került sor. A MOL 65%-os részesedéssel üzemeltetőként fog működni, míg a SOCAR 35%-os részesedéssel fog rendelkezni. A megállapodás hangsúlyozza a Magyarország és Azerbajdzsán közötti energetikai kapcsolatok erősítését. A MOL már részt vesz az Azeri-Chirag-Guneshli (9,57%) gáz kitermelő projektben és a Baku-Tbiliszi-Ceyhan (8,9%) olajvezeték-projektekben is.

Forrás: [SOCAR и MOL подписали основные условия контракта по сухопутному участку Шамахи-Гобустан](#)

Türkmenisztán és Mongólia szélesíti a két ország közötti együttműködéseket Business Turkmenistan, 2025. június 02.

Serdar Berdimuhamedov, Türkmenisztán elnöke mongóliai állami látogatása keretében 14 kétoldali dokumentumot írt alá. A türkmén elnök ulánbátori találkozója során elért egyik legfontosabb eredmény a Türkmenisztán és Mongólia közötti együttműködés fejlesztéséről szóló közös nyilatkozat, valamint a kétoldali együttműködés kormányközi bizottságának létrehozásáról szóló megállapodás aláírása. Ezen kívül a felek aláírták a 2026–2028 közötti időszakra szóló középtávú együttműködési programot, amely érinti a Türkmenisztán és Mongólia közötti kereskedelmi, a gazdasági és beruházási területeket, valamint a 2026–2027 közötti időszakra szóló együttműködési programot a két ország külügyminisztériumai között. Mindezek mellett az aláírt dokumentumok között szerepelnek a két ország szakminisztériumai, tudományos akadémiái, egyetemei és múzeumjai közötti memorandumok, valamint Asgabat és Ulánbátor között a testvérvárosi kapcsolatok kiterjesztéséről szóló megállapodások.

Forrás: [Туркменистан и Монголия подписали 14 соглашений о развитии сотрудничества](#)

Közvetlen légikapcsolat jöhet létre Magyarország és Kirgizisztán között

Tazabek, 2025. június 03.

Kirgizisztánban a Nemzetközi Ügyek, Védelem, Biztonság és Migráció Bizottsága soros ülésén harmadik olvasatban megvizsgálták és jóváhagyták az úgynevezett „A Királyi Miniszterek Tanácsa és a Magyarország kormánya között 2024. november 5-én Biskekben aláírt légiközlekedési megállapodás ratifikálásáról” szóló törvénytervezetet. A megállapodás ratifikálása jogalapot teremt a rendszeres légijáratok – beleértve az utas-, áru- és postai szállítások Magyarország és Kirgizisztán között – létrejöttének.

Forrás: [Комитет ЖК одобрил ратификацию соглашения с Венгрией о воздушном сообщении в третьем чтении](#)

Kazahsztán és Afganisztán képviselői a kereskedelem, az infrastruktúra és a digitális együttműködés bővítéséről tárgyaltak

Daryo, 2025. június 03.

Olzhas Bektenov kazah miniszterelnök az Asztanai Nemzetközi Fórumon találkozott Nuriddin Azizi, Afganisztán megbízott ipari és kereskedelmi miniszterével, hogy a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági együttműködések bővítéséről tárgyaljanak. A Bektenov és Azizi közötti megbeszélések számos területet érintettek, többek között a közlekedést és a logisztikát, a mezőgazdaságot, a digitalizációt, az egészségügyet és az oktatást. Kiemelt téma volt még a kétoldalú kereskedelem fokozása és a kazah export diverzifikálása Afganisztánba, mivel a két ország közötti kereskedelem 2023-ban elérte az 545,2 millió dollárt, amelyből a kazah export 527,7 millió dollárt tett ki, így Kazahsztán Afganisztán tíz legnagyobb kereskedelmi partnere közé tartozik. A tárgyalás során szóba került még a Kabul és Asztana számára egyaránt fontos infrastrukturális projekt a Torghundi-Herat transz-afgán vasútvonal aktuális helyzete is, amivel kapcsolatban mindkét fél hangsúlyozta a regionális jelentőségét a projektnek.

Forrás: [Kazakhstan and Afghanistan discuss expanding trade, infrastructure, and digital cooperation](#)

Japán és Üzbegisztán együttműködés a szakember képzés területén

Daryo, 2025. június 03.

Japán és Üzbegisztán új partnerséget indított, amelynek célja 10 000 üzbég szakember felkészítése a japán munkaerőpiacon való elhelyezkedésre, jelentette be az Üzbég Külső Munkaerővándorlási Ügynökség. A kezdeményezés az ügynökség és a Japán-Kína-Ázsia Orvosi Oktatási-Kulturális Csere Általános Korlátolt Felelősségű Társaság között aláírt együttműködési megállapodásból ered. A kezdeti képzéseket Taskent, Szamarkand és Namangan régiókban fogják bevezetni, később pedig online platform keretében, a WiseBridge program is elindul, amely megkönnyíti a két ország közötti munkaközvetítést.

Forrás: [Japan, Uzbekistan partner to train and employ 10,000 Uzbek specialists](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720